

С. Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ ФАКУЛЬТЕТ
«Фармацевт - технолог» кафедрасы

Зунун Адилям Решатқызы

**«ФитОлеум» ЖШС өндірісінде *Atremisia
Gmelinii* эфирлік майының өндірісін
ұйымдастыру**

5B074800 - «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы»

Ғылыми жетекші: PhD Аюпова Р.Б.

Алматы 2017

Тақырыптың өзектілігі

- Қазақстан Республикасының фармацевтикалық нарығындағы дәрілік заттардың ең көп үлесін импорттық тауарлар басым. Әлемдік фармацевтика нарығы жылда 6-7% көтеріліп келеді, 2016 жылдың көрсеткіші бойынша Қазақстанда фармацевтика нарығының өсу қарқындары 30% көрсетті. Еліміздің фармацевтика секторының алға қойған міндеттерінің бірі фармацевтикалық өнеркәсібі кәсіпорындарында «тиімді өндірістік тәжірибе» стандартың енгізу болып табылады. Бұл жағдайда Қазақстан Республикасында жаңа отандық өнеркәсіптерді құру немесе отандық дәрілік заттардың өндірісін ұйымдастыру өзекті мәселе болып табылады.

Мақсаты:

«ФитОлеум» базасында *Artemisia Gmelinii* эфирлік майының өндірісін ұйымдастыру.

Қойылған мақсатқа жету үшін мынандай міндеттер қойылды:

- ҚР фармацевтикалық нарығындағы жалпы дәрілік қалыптарға маркетингтік шолу жүргізу,
- Техника-экономикалық негіздеу,
- ҚР фармацевтикалық нарығындағы инфекцияға қарсы дәрілік препараттарға маркетингтік шолу жүргізу.

- **Эфирлік майлар** — ұшқыш, өзіне тән хош иісі және дәмі бар, май тәріздес , суда ерімейтін, негегізінен түссіз немесе сәл боялған сұйықтық. Олардың кәдімгі майлардан айырмашылығы, қағаз бетіне майдың ізін қалдырмайды. Себебі, бөлме температурасында ұшып кетеді.
- Эфирлік майларды текқана өсімдіктерден алады. Су буымен айдау әдісі арқылы таза эфирлік майларын алады . Фитотерапияда немесе ароматерапияда оларды текқана тазартылған түрінде емес, мысалы, ингаляцияға арналған, спиртте дайындалған тұнбаларды пайдалынады. Көп эфирлік майлар спиртте (спиртте ерігіштігі оның беріктігіне байланыты), бензинде, хлороформда, липидтерде және майлы майларда жақсы ериді.

- Жалпы алғанда, эфир майлары қақырық, зәр және басқа да қалдықтарды (шлак) шығаратын, ағзаны тазартатын маңызды дәрі-дәрмектер, сондықтан, олар ас қорытуды жеделдетуге көмек теседі. Олар сондай-ақ спазмолитикалық әсер көрсетеді және лактация кезінде аналарға сүт түсуін жақсартады.
- Сондай-ақ, жүктілік кезінде эфир майларын қолдануда өте сақ болу керек, ал көп мөлшерде қолданса жүктілікті тоқтатуға яғни түсікке әкелуі мүмкін. Ал косметикалық мақсаттарда таза эфир майларды теріге қолданса күйдіруі мүмкін.

Artemisia Gmelinii

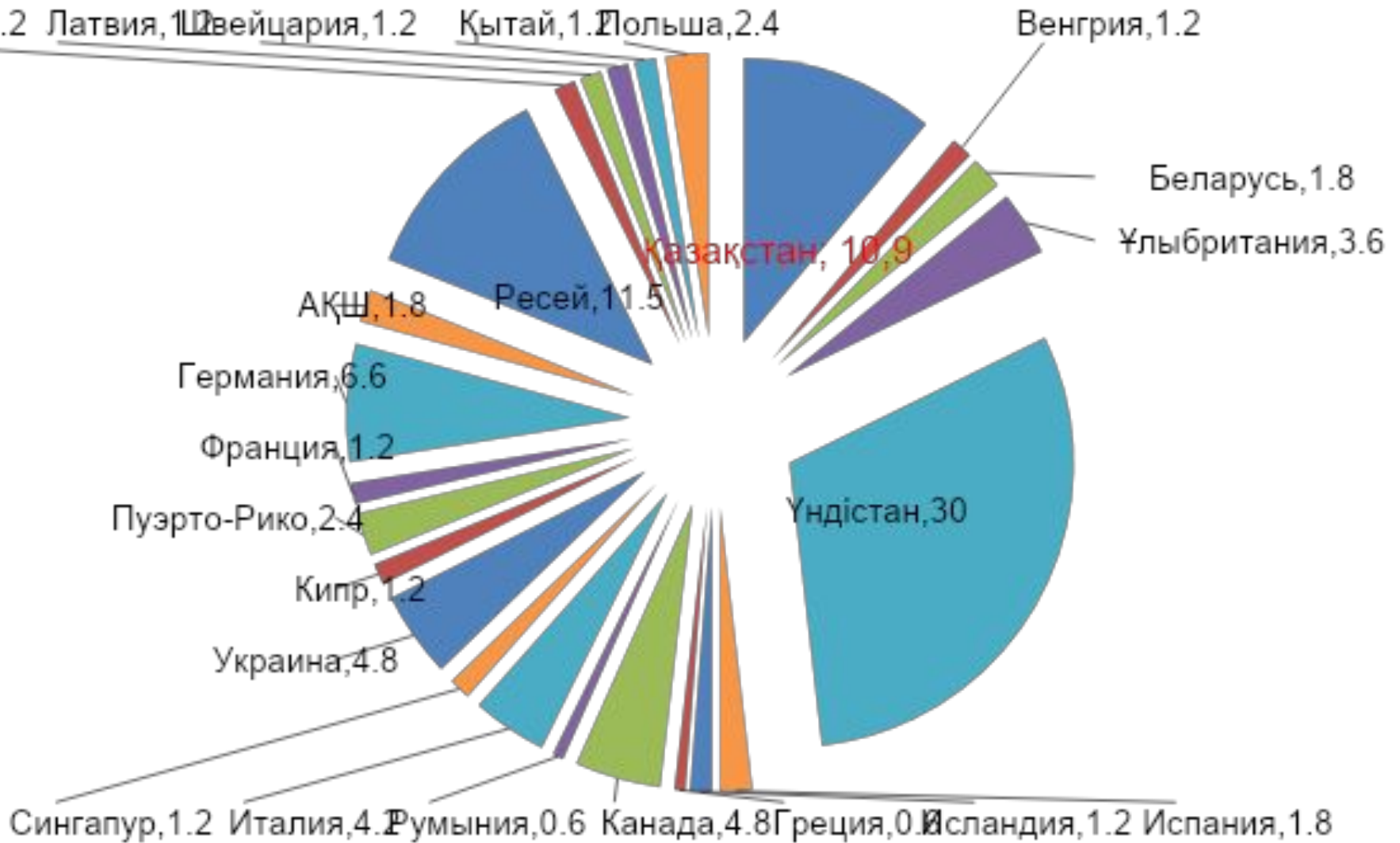
- Гмелин жусаны-биіктігі 1 метр болатын дәрілік өсімдік. Тамыз шілде айларында гүлдейді. 480 астам түрі бар.
- Сібір, Қытай, Моңғолия, Орталық Азия, Ресейде және Қазақстанның дала және шөлді аумақтарында 81 түрі кездеседі.

Емдік қасиеті

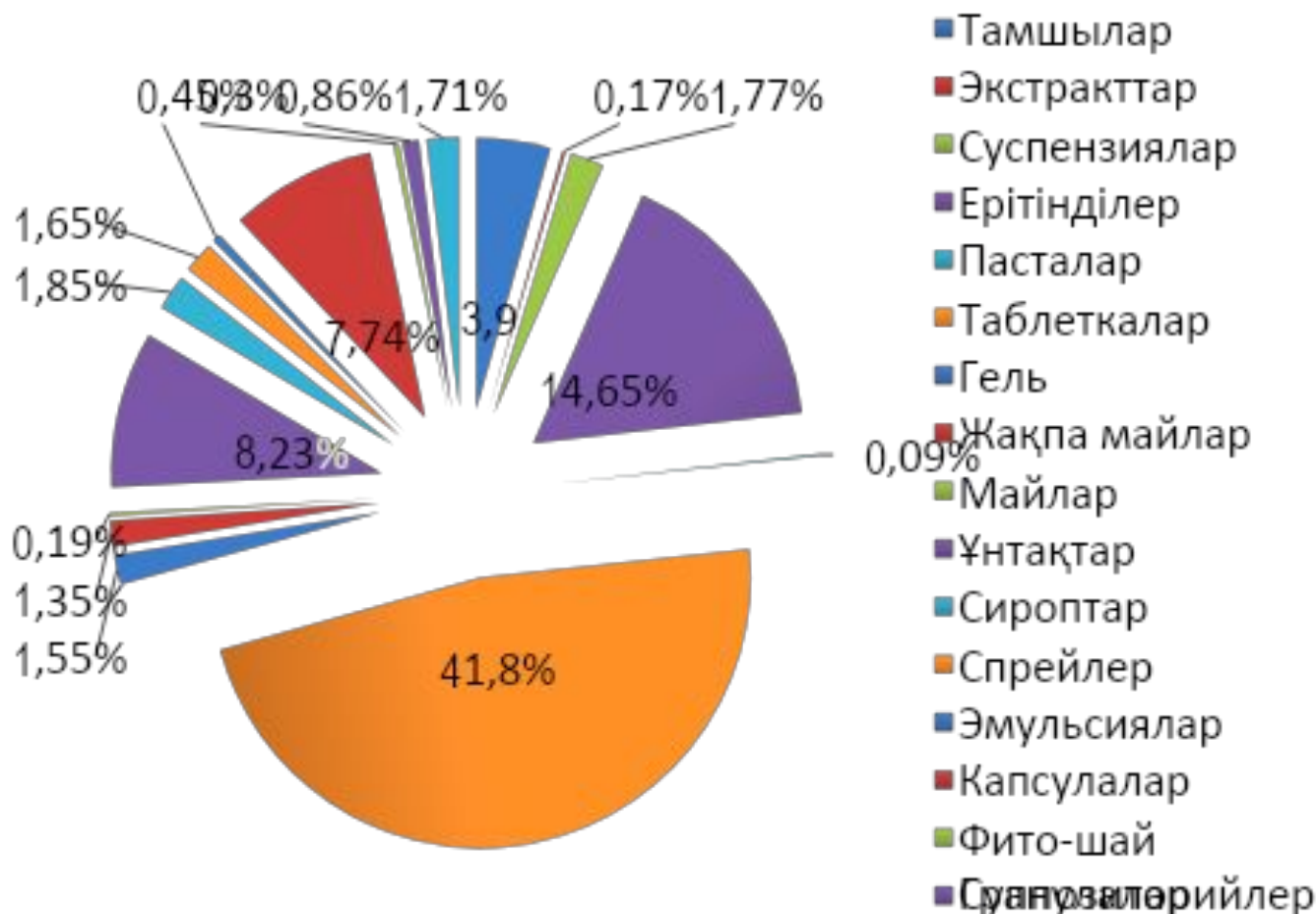
- Гмелина жусаны паразитке қарсы, тыныштандырғыш, ауруды басатын, сондай-ақ шаршау синдромын, іштің ауруын, етеккірдің уақытында келмеуін емдеу, ісіктерді емдеуге пайдалынады.
- Химиялық құрамы: эфир майлары, алкалоидтар, биофлаваноидтар, терпеноидтар және Р- сантонин, С дәрумені бар.

Маркетингтік талдау

Сурет 1- Инфекцияға қарсы дәрілердің өндіруші елдер

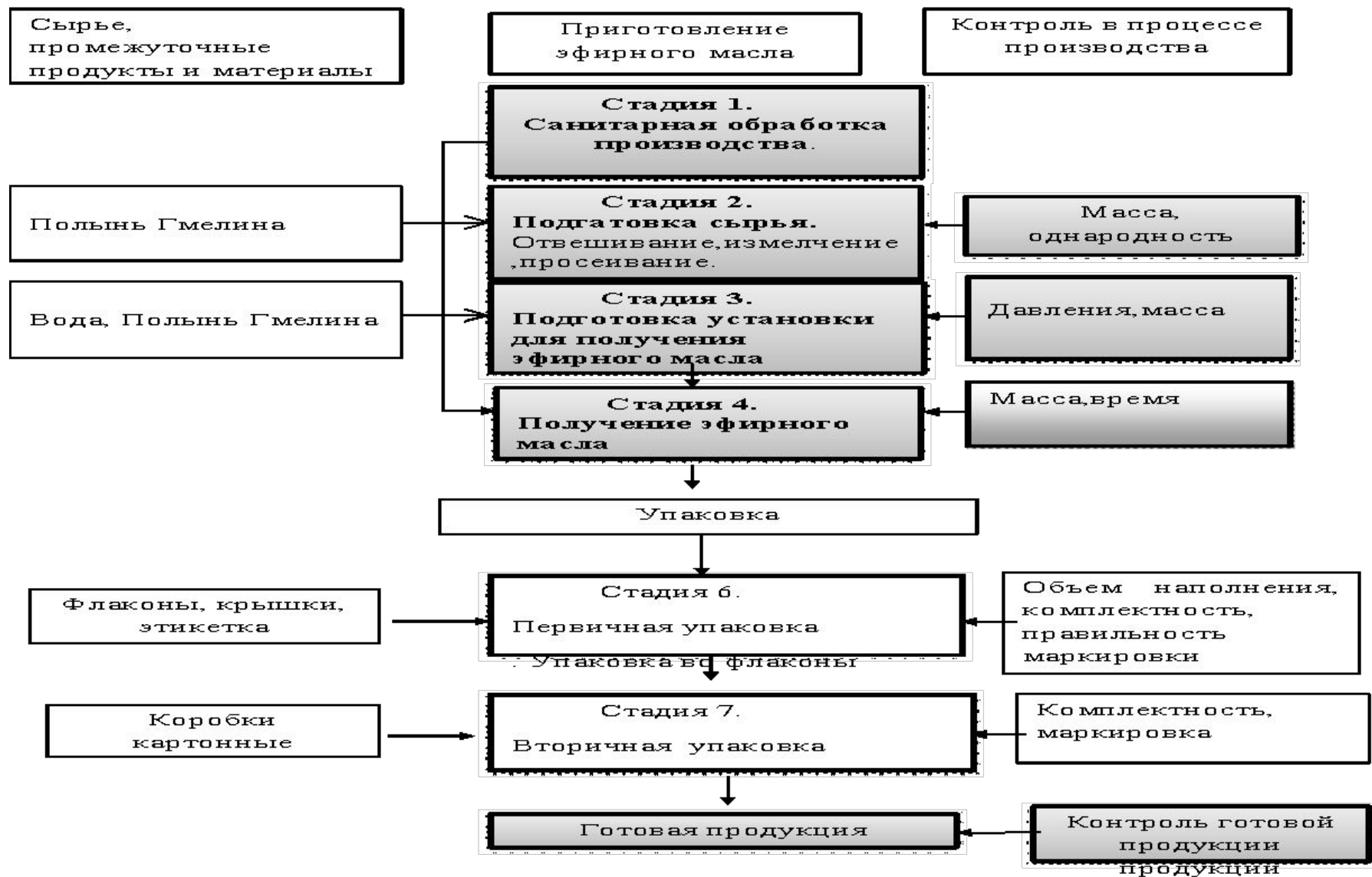
ҚР мемлекеттік тіркеуден өткен препараттардың дәрілік қалыптарына маркетингтік талдау

- Алматы облысы Есік қаласында 1992 жылы ашылды. Ең алғаш шығарған дәрілік зат- «Қызыл-май» полиефитті май . Табиғи экстракт, 7 дәрілік өсімдіктен тұрады. 2011 жылы ИСО 9001:2009 стандарт енгізілді.
- Қазіргі таңда «ФитОлеум» GMP талаптарына сай келеді.
- 46 фитопрепарат шығарады.

Технологиялық сызба

Техника-экономикалық негіздеу

ӨНДІРІСТІК ӨЗІНДІК ҚҰНЫ					10000 өнім бірлігі
№	Атауы	Өлшем бірлігі	ШЫҒЫН нормасы	Бағасы (теңге)	Құны
Негізгі шикізат пен материалдар					
1	Artemisia Gmelinii	кг	30	940	28200
Барлығы негізгі шикізат пен материалдар					28200.00
ҚОСЫМША МАТЕРИАЛДАР					
1	Құтылар	шт.	10000	35	350000
2	Полипропиленді қақпақтар	шт.	10000	3	30000
3	Аллюминий қақпақтар	шт.	10000	5	50000
4	Қолдану бойынша нұсқаулық	шт.	10000	1.30	13000
5	Тұтынушылық жапсырма	шт.	10000	8	80000
6	Қораптар	шт.	10000	14	140000
7	Гофра тара	шт.	200	25	5000
8	Желім	шт.	5	50	250
9	Топтық жапсырма	шт.	200	8	1600
БАРЛЫҒЫ ҚОСЫМША МАТЕРИАЛДАР					670050.00
БАСҚА ӨНДІРІСТІК ШЫҒЫНДАР					
1	еңбекақы + ақша бөлу				8 000.00
2	Басқа шығындар				5000.00
Барлық басқа шығындар					13000.00
ӨНДІРІСТІК ӨЗІНДІК ҚҰНЫНЫҢ БАРЛЫҒЫ					711250.00
Б. ТОЛЫҚ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ					
Өндірістік өзіндік құны					711250.00
Административті шығындар				45%	320062.00
Коммерциялық шығындар				30%	213375.00
ТОЛЫҚ ӨЗІНДІК ҚҰНЫНЫҢ БАРЛЫҒЫ					1244687.00
В. ІСКЕ АСЫРУДЫҢ ЕСЕПТІК ТӨМЕНГІ БАҒАСЫ					
Толық өзіндік құны					1244687.00
Төменгі пайда (рентабельділік)				70%	871280.00
10000 құтының барлық есептік төменгі бағасы					2115967,9.00
Бір бірлік өнім бағасы					215

Энергетикалық баланс

№	Операция атауы	Жабдықтың атауы	Жабдықтың қуаты	Жабдықтың жұмыс істеу уақыты, сағ	Жабдықтар саны, дана	Электр энергиясының тұтынуы, кВт*сағ
1	2	3	4	5	6	7
1	Шикізатты өлшеу	Таразы	0.5	0.7	1	0.35
2	Шикізатты үгіту	Шөпкескіш	1.5	2	1	3
3	Эфир майын алу	Айдағыш	7.5	120	4	3600
4	Майды флакондарға толтыру және жапсырмалау	Қаптау линиясы	5	2.8	1	14
Қорытынды						3617,35 кВт

Қорытынды:

- Қазақстан Республикасы аумағында тіркелген инфекцияға қарсы дәрі-дәрмектер түріне шолу жасалды. 24 өндіруші елдің 165 жалпы вирусқа қарсы әсері бар препараттар тіркелген.

Өндіруші ел бойынша отандық дәрілік препараттар өнімнің үлесі - 10,9% (18 препарат). Дәрілік заттар ассортиментінің көп бөлігін қабықшамен қапталған таблеткалар – 44,8% (74 препарат) анықталды.